

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HVAR 8 DAG

ILLUSTRERADT

MAGASIN

MÅSAR VID KORNHAMNSTORG. — H. 8. D:S STOCKHOLMSFOTOGRAF.

18:DE ÅRG

DEN 28 JANUARI 1917

N:o 18

J. Jo. Rosenberg, Sthlm.

Kitché: Bengt Sjöforsparre.

Bengt Sjöforsparre

KNUT TENGD AHL.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Det proportionella valsättet har fört ett stort antal socialdemokratiska representanter in i stadsfullmäktig-för-samlingarne. Särskildt har detta varit fallet i Stockholm, där de redan i flera år utgjort den näst största partigruppen. Af dess medlemmar har hr Knut Tengdahl sedan länge intagit ett bemärkt rum på grund af sin uppslagsrikedom och den hängifvenhet, hvarmed han ägnat sig åt det kommunala arbetet. Då han den 9 januari firade sin 50-årsdag blef han också föremål för uppriktig hyllning både från meningsvänners och meningsmotståndares sida.

Knut Abel Tengdahl är född i Stockholm den 9 januari 1867, son till tullvaktmästaren B. Tengdahl och hans maka Karolina Ervall. Efter att ha åtnjutit undervisning i folkskola och genomgått några klasser i allmänt läroverk erhöi han vidare utbildning i byggnadsyrkesskola, hvarefter han arbetade som murare och ritare till år 1889. Som sådan blef han gripen af de socialdemokratiska idéerna och varmt övertygad om fackföreningsväsendets betydelse för arbetareklassen, hvarför han nämnda år med sina goda förutsättningar beslöt sig för att inträda som medarbetare i "Socialdemokratens" redaktion. Samtidigt med sitt arbete som tidningsman medverkade han oförtrutet vid arbetarnes pågående organiserande. Det var sålunda han, som 1895—96 fick till stånd en hamnarbetarefackförening i Stockholm, hvilken sedermera utvecklade sig till Svenska transportarbetareförbundet och haft den största betydelse för höjande af denna yrkesgrupps sociala och moraliska nivå. Som Lorénska stiftelsens stipendiat var han äfven i tillfälle att år 1897 utgifva en värdefull skrift, innehållande "Material till bedömande af hamnarbetarnes i Stockholm lefnadsförhållanden".

Från "Socialdemokratens" redaktion kallades han emellertid snart till ett nytt arbetsfält. Efter stora ansträngningar och med stora uppoffringar hade hufvudstadens arbetare hunnit så långt, att de kunde tänka på att skaffa sig ett eget församlingshus för sina möten och fackföreningsammansträden. När det nu gällde att finna den lämplige mannen för handhafvande af föreningen Folkets Hus' byggnadsangelägenheter, föll valet rätt naturligt på Tengdahl. Under fyra år, från 1898 till dess byggnaden år 1902 stod färdig, verkade han som föreningens ombudsman och när det stora verket var fullbordadt, gafs honom det oförbehållsamma erkännandet, att det icke minst var hans rastlösa och initiativrika intresse, som hade förtjänsten häraf.

Sedan Folkets Hus blifvit färdigt, trädde Tengdahl, hvilken samma år erhöi legitimation som byggmästare, i enskild tjänst, i det han vann anställning hos Lifförsäkringsaktiebolaget De förenade, och verkade därefter som assurantstjänsteman ända till 1914, då han blef inspektör vid A.-B. Stockholms folkrestauranter. Äfven denna plats har han nu lämnat och ägnar sig helt åt arbete i det allmänna tjänst.

Ty det intresse för det allmänna, som från början dref honom in i arbetarerörelsen, har alltid hos honom varit det allt annat öfvervägande. När genombrottet i hufvudstadens kommunala lif ägde rum 1905, när den gamla stockholmska kommunalhögerns reformmotstånd blifvit äfven borgerliga reformvänner af mycket moderat läggning för stark och oppositionen lyckades sätta in en del af sina män i stadsfullmäktige trots den 100-gradiga skalan, invaldes Tengdahl i stadsfullmäktige som arbetarerepresentant och fick därigenom tillfälle till en offentlig verksamhet på bredare bas än den särskilda samhällsklassens. Han gjorde sig genast från början bemärkt genom den outtröttliga flit, hvarmed han ägnade sig åt det kommunala arbetet, och den rimodighet, hvarmed han drog in härnad mot det rå-

dande kommunala systemet. Det var nog icke så utan, att han verkade litet för mycket gåpåare och det var ej afsett uteslutande som beröm, att man pläggade kalla honom för stadsfullmäktiges "störste arbetsgifvare". Men det visade sig snart, att bland mängden af motioner det fanns ej få innehållande värdefulla initiativ, hvilka också förverkligats. Så har Tengdahl gifvit uppslaget till hufvudstadens tuberkulospensarier och till Stockholms kommunalkalender, verkat för en omläggning af fattigsakföreinstitutionen från dess förutvarande mer än torftiga form och för en välbehöflig lönerereglering för poliskåren. I den sista poliskommitten har han nedlagt ett betydande arbete, icke minst på vidlyftiga statistiska utredningar och bearbetningar: statistik har alltid på honom utöfvat en särskild dragningskraft. Af öfriga kommunala uppdrag, som han innehar eller innehaft, må nämnas ledamotskap i byggnadsnämnden (1913), landtegningsnämnden (1908) och stadshusnämnden (1911). Särskildt har han i de båda sistnämnda nedlagt ett mycket intresserat arbete. I stadshusnämnden har han beklädt den viktiga posten som medlem af arbetsutskottet. Infödd stockholmare älskar han nästan lidelsefullt sin stad och dess gamla minnen och är en outtröttlig samlare af stockholmiana. Ett uttryck för hans kärlek till fädernestaden har han helt nyligen gifvit genom ett förslag att resa en "Arbetets pelare" invid Stadshuset. Meningen är att sätta i gång en insamling bland Stockholms arbetare för att åstadkomma nödiga pänningmedel för ändamålet, så att pelaren — af granit, uppbärande ett konstverk, symboliserande arbetet — skulle få karaktären af gåfva från dessa, liksom den bekanta "Kummen" utanför Köpenhamns rådhus är en gåfva från den danska hufvudstadens fackföreningar.

Tengdahl är i synnerhet och framför allt kommunalman. Men han har äfven säte i riksdagen, hvars andra kammare han tillhört i nio år. Härunder har han varit invald i diverse särskilda och tillfälliga utskott, bl. a. i 1910 års sjukskasseutskott. Öfverhufvud har han haft stort intresse för sjukvården; hans första motion och första yttrande i kammaren rörde vikten af sanatorier för lungsjuka och tuberkulosens bekämpande: "Hvad som icke bör underlåtas är att dagligen och stundligen inrikta sin tanke och handling på ett allmänt höjande och förbättrande af särskildt de fattiga alla lefnadsförhållanden, med afseende på bostäder, lifsmedel, löner, förhållanden på arbetsplatserna o. s. v. Statistiken visar ju nämligen oförtydligt, att tuberkulosen, äfven om den härjar i alla samhällslager, företrädesvis är en fattigmannsjukdom." Af k. m:t har Tengdahl anlitats som sakkunnig i fråga om kostnadsberäkning för ett hospital vid Strängnäs.

Bland af Tengdahl väckta motioner bör måhända särskildt nämnas de, som gått ut på införandet af rätt för kommun att besluta ersättning till innehafvare af kommande förtroendeuppdrag för mistad arbetsförtjänst och direkta utgifter för uppdragen. Hittills ha de icke lyckats tillvinna sig riksdagens bifall, men i åtskilliga enskilda fall har dock den nya principen blifvit genomförd. Vidare har han vid flera tillfällen inlagt sitt ord för beredande åt personer med endast folkskoleunderbyggnad möjlighet till teknisk utbildning.

På 50-årsdagen fick Tengdahl som ofvan antydts mottaga talrika bevis på den tacksamhet, som hyses mot honom för hvad han velat och uträttat under dessa många år till fromma för dem, som lefva på lifvets skuggsida, jämte önskningar om hälsa och krafter att ännu länge få verka för deras bästa. I själva verket har han också i fullt mått kvar hela sin ungdomliga arbetsifer och initiativrikedom, af hvilka man alltså har rätt att ytterligare vänta åtskilligt.

DANS.

FÖR HVAR 8 DAG AF BEATRICE ZADE.

PROFESSOR FISCHER hade friat. Någon öfverraskning var det ej; vänner och bekanta hade länge förutsagt hvad som skulle komma, och själf hade Alice under de sista månaderna så godt som dagligen väntat det afgörande ordet. Men när det nu ändtliga uttalats, hade hon i alla fall bedt om en veckas betänketid.

Uppskofvet var en gåta för alla, på sätt och vis till och med för Alice själf. Hon hade ju så ofta tänkt igenom alla för och emot, och ständigt hade resultatet blifvit, att ett giftermål med Fischer skulle vara ytterst fördelaktigt, äfven om hon icke fäste stort afseende vid sitt alltjämt växande tycke för honom. Han var i sina bästa år, förmögen och ansedd och kunde bjuda henne ett komfortabelt hem, ett angenämt lif. Det var en faktor, som Alice måste lägga vikt vid. Hon var ej längre ung och mycket bortskämd.

Så länge hennes man lefde, hade hon ju haft det så bra. Om han fått arbeta några år till, hade han säkert lyckats ordna deras ekonomiska förhållanden, så att hon kunnat lefva utan bekymmer äfven som änka. Han hade varit så duktig, så stråfsam och full af omtanke för sin hustru. Ack, hvem hade kunnat ana, att kriget genast skulle uppsluka honom! Att han skulle få tyfus och dö på fältlasarettet, redan innan han hunnit inträda i tjänstgöring där!

Dessa två sista år hade varit en svår tid för Alice. Hon hade sorjt sin man djupt, ty han hade ägt hennes kärlek, väl icke den egentliga ungdomens heta lidelse, men en mogen kvinnas innerliga, oinskränkta hängifvenhet. Hur ensam hade hon icke känt sig efter hans bortgång! Hur rädlös och orolig för framtiden! Boupp-teckningen och de ledsamma arfsangelägenheterna hade också bidragit till att fördystra hennes tillvaro. Det var en så tröstlös tanke att efter alla dessa år på andra sidan om kampen för brödet nu åter hjälplöst slungas ut i den ...

Fischer representerade i själfva verket Alices förnämsta möjlighet att kunna fortsätta det lif hon blifvit van vid. Han var en studiekamrat och kollega till hennes aflidne make — skicklig läkare liksom denne — men hade haft betydligt större "tur", var redan professor och hade vid krigsutbrottet fått sig anförtrord ledningen af alla stadens militärsjukhus. Hans inkomster måste vara mycket stora. I sitt privatlif tycktes han däremot mindre gynnad af lyckan. Hans första hustru hade dött helt plötsligt — det påstods, att hon i sinnesförvirring begått själfmord — och den andra hade efter ett par år skilt sig ifrån honom.

Allt det där hade hänt, innan Alice kom till staden; men ryktet sysselsatte sig alltjämt med Fischer och påstod bestämt, att hans jälf varit skuld till sina husliga tragedier. Man hviskade, att hans otrohet och utelif drifvit den första frun i döden, att den andra ej velat gå in på att dela och därför rest sin väg. Bevis för dessa påståenden fattades emellertid, och Alice var alldeles för stolt för att rätta sig efter "skvaler". Hon ansåg sig äga människokännedom och erfarenhet nog för att själf bedöma en persons karaktär. Och allt ifrån första stund, då Fischer på uppdrag af öfversten kommit till henne med den förfärliga underrettelsen om Henriks död och hans vänliga, litet tafatta trösteord utöfvat en nästan suggestiv verkan på hennes sönderslitna själ, hade han ständigt visat sig hänsynsfull, deltagande, uppriktig. Hon kunde verkligen ej tvifla på hans redbara avsikter. Hvarför skulle han annars så otvetydigt lägga sin beundran i dagen? Om han ej älskade henne och ville lefva uteslutande för henne — så, som Henrik gjort — hvarför föredrog han just henne framför de många yngre, vackrare,

rikare, gladare, hvilka icke begärde bättre än ett giftermål med honom?

Clara, Alices enda något så när förtrogna vän i staden, invände emellertid, att det mycket väl kunde ligga en viss portion egoism i Fischers frieri. Alice var ju endast trettiofem år och såg mycket yngre ut; vacker kunde man alltjämt utan tvekan kalla henne, och med sitt säkra uppträdande, sin fina bildning och stora erfarenhet, sitt klara förstånd och praktiska sinne skulle hon bli en förträfflig professorska, en charmant värdinna i ett charmant hem. Det var just en sådan fru Fischer ville ha, sade Clara, ingen liten smäktande gås, som fordrade kärleksleder och rotade i hans förflutna. Pengar hade han tillräckligt själf; det enda, som fattades, var en hjälpare hand till att ge ut dem på förnuftigt sätt, så att de kommo hans ställning inom societeten till godo. Väninnan påpekade, att Alice för öfrigt hade ännu en egenskap, som Fischer satte särskildt värde på: hon hade ju inga släktingar! Svärföräldrar och tanter hade han haft nog af i sina bägge misslyckade äktenskap; han ville ha fullständig frihet och icke vara utsatt för bevakning.

När Clara kommit till den punkten, brukade Alice hastigt byta om samtalsämne ...

Kanske hade det i alla fall varit väninnans reflexioner, som spökat i hennes hjärna härom kvällen på bjudningen hos Lehmans, när Fischer midt under det surrande pratet rundt omkring dem helt sakta frågat om Alice nu hunnit göra upp räkningen med det förflutna... om hon delade hans åsikt, att de nu kände hvarandra tillräckligt för att besluta om en ändring i sitt ömsesidiga förhållande... om han kunde hoppas att snart få kalla henne sin... om hon ville bli hans hustru.

Han hade sagt alltsammans så lugnt och behärskat, och i Alices medvetande steg plötsligt upp ett ord, som förlamade hennes tankekraft, gjorde henne döf för värmen i hans stämma och blind för elden i hans öga. Beräkning! tänkte hon. Beräkning! Han älskar mig icke, söker endast en "passande" fru och vill för öfrigt lefva sitt eget lif. Hur har jag kunnat vara så säker om hans kärlek? Kunnat vanhelga Henriks minne genom att själf hysa böjelse för denne egoist? Hon skämdes som en ertappad skolflicka, och hjärtat slog våldsamt.

Då tillade Fischer några ord, berörde flyktigt sitt sorgliga förflutna och uttalade som sin fasta tillförsikt, att Alice skulle komma att bereda honom ett lyckligt hemlif. Sedan böjde han sig litet närmare, borrarade blicken djupt in i hennes och sade just det hon längtat att få höra: att han älskade henne.

Alice kunde knappast andas. Ja, ja, hon visste det ju! Han älskar mig i alla fall, tänkte hon, och jag älskar honom tillbaka. Vi tillhöra hvarandra; hvad angår det oss hvad folk pratar. Han är god; han skall bli mig trogen, som Henrik var; vi skola bli lyckliga... Med ansträngning slöt hon ögonen och vände ansiktet mot fönstret, där de stodo på litet afstånd från det öfriga sällskapet. Långsamt återfick hon herraväldet öfver sin tunga; men hennes verkliga jag tycktes vara ofantligt långt borta.

— När får jag hämta svaret på min fråga? Fischers röst var nu alldeles lugn.

Ett ögonblicks tystnad. Sedan hörde Alice sin egen stämma:

— Om en vecka... ifall jag ej skriver förr.

Hur länge hon stått kvar vid fönstret och stirrat ut i gatans mörker var omöjligt att säga. När hon vände sig om, var rummet tomt. De andra hade gått in i musiksalongen. Fischer var försvunnen, och hon hade icke sett honom sedan dess. —

Fem dagar hade redan gått, och Alice grubblade

Forts. å sid. 278.

Foto. Jagers, Skåne.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

"FÄDERNESLANDET" PÅ INTIMA TEATERN: Fru Erastoff och Lars Hansson.
T. h.: "ENSAM" PÅ BLANCHETEATERN: Fröken Alice Uddgren och herr Ernst Eklund.

Som en ny, af allmänheten lifligt uppmärksammas attraktion till de många tidigare har *Nordiska kompaniet* i Stockholm inom sitt etablissement öppnat en japansk by, hvilken, utom theus och åtskilligt annat, innesluter en grupp japanska konsthandverkare, hvilka inför den besökande allmänheten med lika stor idoghet som yrkes-skicklighet utföra olika slag af japansk konstslöjd, korgflätning, sömnad, dekorerings-träsnideri m. m.

Foto. N. K.

"JAPANSKA BYN" PÅ NORDISKA KOMPANIET.
Till vänster; Naka-San med Kimonos. Till höger; Herr Nagano med leksaker.

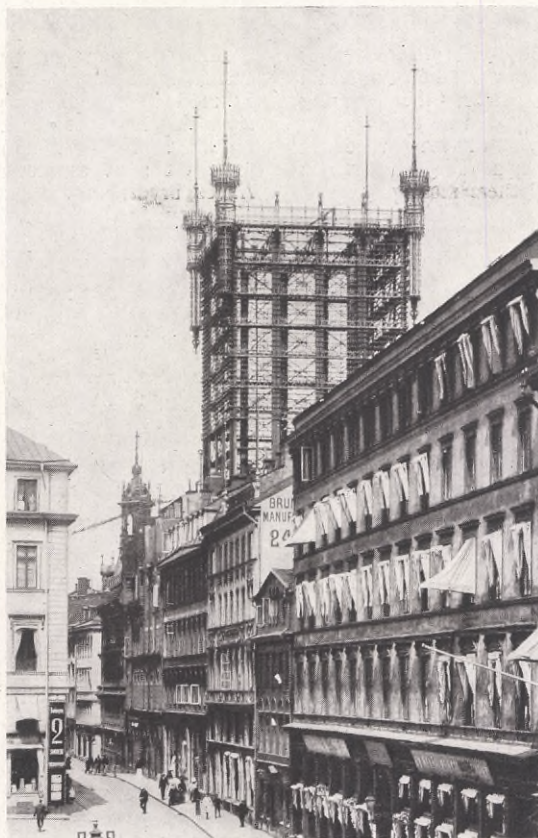
Kliché: Bengt Sjöversparre.

SVENSKA BILDER FÖR DAGEN.

Det för några år sedan framlagda förslaget att omändra det bekanta höga telefontornet på Norrmalm i Stockholm, hvilket då icke kom till utförande, har nu åter upptagits till dryftande för att, efter hvad det antages, denna gång bringas till verkställighet. Tornets praktiska betydelse för det ursprungliga ändamålet är nu nästan ingen, sedan luftledningarna i betydande utsträckning ersatts med jordkablar. Flera olika förslag till den planerade omändringen föreligga, men antagligen kommer den höga järnkonstruktionen, som uppbär ledningarna, icke att rivas utan i stället att inbyggas. Hvad de genom en sådan anordning vunna stora lokalerna skola användas till är en fråga, som ännu står öppen. Förslagsritningar till ombyggnaden lära vara under utarbetande af arkitekten Ivar Callmander.

*

Sveriges Förenade konserverfabrikers stora fabriksanläggning i Lysekil härjades den 17 januari af en eidsvåda, hvilken på några timmar lade hela komplexet fullständigt i aska. Elden, hvilken antages hafva uppstått genom för stark eldning i en kamin, hade då den vid 6-tiden på morgonen upptäcktes, vunnit så stor utbredning, att den trotsade alla släckningsförsök. Vid branden förstördes jämväl inneliggande stora varupartier samt för fabrikationen nöd-

Efter fotografier.

Kliche: Benot Sjöversparre.

TELEFONTORNET, ett af de mest bekanta särmärkena å Stockholms yttre fysionomi, lär skola inkluderas eller på annat sätt förändras.

vändig materiel, nästan oersättlig under nu rådande förhållanden.

*

Till bild å föreg. sida.

Förleden vecka bjöds Stockholm på icke mindre än tre premiärer. Den märkligaste af dem var otvivelaktigt Blancheteaterns, som numera står under fröken Hilda Borgströms erfarna och skickliga ledning. Här debuterade nämligen hr Henning von Melsted som dramatisk författare med en enaktskomedi, "Ensam", ett ypperligt diktarverk, utbrutet ur författarens bekanta dialognovell "Nöd", och bearbetadt för scenen. Här utmärkte sig äfven för sitt förträffliga spel två af teaterns unga krafter, fröken Alice Uddgren och hr Ernst Eklund.

Intima teatern gaf den 16 den danske teaterledaren och dramaturgen Einar Christiansens drama "Fädernesland", som på Det Kongelige i Köpenhamn upplefvat en stor succés. Här rönt det också en otvivelaktig publik framgång, ehuru stycket i sin dramatiska uppbyggnad röjer ganska tydliga svagheter. Det spelades emellertid med stor bravur af flera af teaterns bästa förmågor, såsom fru Erastoff, hr Lars Hansson, fru Molander, hrr Lavén och Fröberg m. fl.

Foto. Ekstrand, Lysekil.

Kliche: Kem. A.-B. Benot Sjöversparre, Sjölm-Glo.

EN AF SVERIGES FÖRENADE KONSERVFABRIKERS FABRIKSBYGGNADER I LYSEKIL NEDBRÄND.

Forts. fr. sid. 275.

alltjämt. Åter och åter genomlefde hon det förlutna, lyckan vid Henriks sida och smärtan vid hans bortgång. Åter ansattes hon af alla det sista årets kval: ensamhetskänsla, modlöshet inför en bekymmersam existens, rädslan att förlora sin frihet till en ovärdig och lockelsen att söka bygga upp en ny lycka på det förgångnas ruiner. Oafbrutet framträdde för hennes minne "goda vänners" varningar, antydningar och menande blickar, men också Fischers manliga gestalt, sympatiska drag och angenäma sätt. Utan uppehåll slets hon mellan tvifvel och tillförsikt. Den äkta kvinnliga oförmågan att fatta ett beslut regerade hennes lif.

Hon afvisade alla besök, gick ej ut, lämnade sin korrespondens orörd och försummade sina viktigaste göromål. Inne i Henriks rum satt hon nästan hela dagen ensam med hans porträtt framför sig.

En eftermiddag i skymningen kom Marie, jungfrun, in och anmälde en dam, som icke läte afvisa sig. Hon toge ingen reson, påstod sig vara en gammal vän till herrskapet och komma långt ifrån; om hon ej kunde få träffa doktorinnan nu genast, ville hon åtminstone veta när det passade i morgon; hon vore endast på genomresa o. s. v. Namnet hon angifvit vore mycket konstigt, troligen något utländskt. Det hade låtit ungefär som Selasi. Men när Marie redan varit på väg in till doktorinnan, hade den främmande ropat, att det nog vore klokast anmäla henne som fröken Engel. För resten såge hon på intet sätt ut som en "ängel", tillade Marie, åtminstone icke ifråga om klädseln, ty den utgjordes af en myckenhet pälsverk, plymer, siden, flor och "grannlåt".

Alice måste skratta. Hon förstod mycket väl hvem den envisa damen var. Naturligtvis Lisa Engel! Hennes konstnärsnamn var ju Selka Devasi. Jaså, hon var i staden. Det skulle bli roligt att träffas efter så lång tid. På fyra år hade de ej sett hvarandra. Marie fick genast be henne stiga in i salongen.

När den berömda danserskan ett par timmar senare lämnade Alice, kände sig denna helt upplifvad. Det lätta pratet hade lagt en slöja öfver alla grubblerier. Två dagar återstodo ju ännu, innan beslutet ovillkorligen måste fattas; det föreföll henne nu som en lång, härlig frist. Hon hade till och med lovat bevista Selka Devasi's uppträdande på kvällen och öfverraskade sig själf med att gnola en munter melodi. Marie fick tillsägelse att duka fram något "extra ätbart", och Alice gjorde omsorgsfull toalett.

Hela tiden måste hon tänka på Lisa, pensionskamaraten, som uteslutande genom egen talang, egna studier arbetat sig upp till själfständigt konstnärskap. Smidig och graciös hade hon alltid varit och ytterligt musikalisk. Vid danslektionerna i flickpensionen var hon utan jämförelse den bästa. Men finessen af hennes begåfning fick lärarinnan aldrig se, nämligen prestationerna i soffsalen om kvällarna, när eleverna troddes sofva. Då hade Lisa dansat sina egna skapelser, nej *levvat* dem hade hon och så tyst som möjligt nynnade själfkomponerade, underliga, hemlighetsfulla melodier, medan alla flickorna lågo stilla som små möss i sina sängar och spärrade upp både ögon och öron, omedvetet kännande, att här bjöds äkta, ursprunglig konst.

För resten tillhörde Lisa en förnäm familj och hade haft mängen strid med den, innan hon fick gå sin egen väg. Ja, det tycktes, som om hon åtminstone delvis alltjämt lefde på spänd fot med de sina. Någon skolmässig utbildning hade hon icke fått. Hvarken Dalcroze eller miss Duncan hade haft henne under sina vingars skugga, ty Lisa hyste oöfvervinnelig motvilja mot all schematisering, alla "system". Under sina universitetsår i Wien, midt uppe uti ivriga kulturhistoriska studier, hade hon "upptäckt" sitt eget

speciella konstgebit, och nu uppträdde hon med afgjord framgång öfverallt i storstäderna.

Alice glädde sig uppriktigt åt detta tillfälle att på scenen få se den mångomtalade konstnärinnan. Hon åst med bättre aptit än på länge och såg igenom de sista dagarnas post. Ett bref innehöll en stor öfverraskning. Det var från en bekant dam, hvars man ägde ett stort sanatorium. De hade hört talas om Alices brydsamma pekuniära läge och erbjödo henne plats som husföreståndarinna vid afdelningen för nervsjuka. Tanken på Fischer och det förestående afgöraudet återkom; men Alice öppnade hastigt nästa bref. I kväll *ville* hon ej grubbla mera.

Den s. k. Mozart-salen, där Selka Devasi-föreställningen ägde rum, lämpade sig väl just för sådan "imit" konst. Den var tämligen liten, men erbjödo godt perspektiv och hade utmärkta belysningsapparater. En fulltalig publik hade infunnit sig, och Alice omgafs af idel bekanta. I den främre stolraden, något åt höger, satt Fischer. Han var i sällskap med ett par officerare och såg lyckligtvis icke Alice. Därigenom blef det lättare för henne att lägga band på sin sinnesrörelse; hon kände väl blodet stiga upp i kinderna, men fortsatte lugnt samtalet med sin granne, den gamla geheimerådinnan, tills ridån gick upp. Från det ögonblicket absorberade danserskan hela hennes uppmärksamhet. Allt annat sjönk undan för det hon såg.

En egyptisk tempeldans demonstrerades. Konstnärinnans slanka, smidiga gestalt, hennes läppar, ögon, profil, ja hela uttrycket i det trots sällsamt hårda linjer tjugande anletet framtröllade frappant den hamtiska typen, och illusionen blef fullständig genom maskeringen. Man kunde i själfva verket tro, att en figur från någon gammalegyptisk fris fått lif och rörelseförmåga. Under den karaktäristiska hufvudbonaden slingrande sig kolsvarta flåtor; orangeful silkesschal täckte skulderna, och kring höfterna ned till knäet smög sig en smal tyllkjol i någon skimrande färg. Bål, armar ben voro nakna, brunmålade med röda och blå arabesker.

Principen i hela apparitionen, i ljuseffekterna, musiken och de linjerens rörelserna, dansen, var just den strängt geometriska stilisering, som genomgår all gammalorientalisk konst. Samma tema behärskade alla följande "dansfantasier", hvilka namn voro lika egendomliga som träffande: Cymbaldans, Arabesk, Vid Bel-sasars gästabad, Gammalturkisk dans, Guld, Påfågeln o. s. v. Med utomordentlig variationskraft i fråga om kostymering, attribut, ställningar, melodier, belysning etc. förstod konstnärinnan att inom sin uppgifts tämligen trånga gränser ge en rikedom af växlande former och rytmer. En lefvande personlig frihet trängde igenom allt stiltväng, all tematisk bundenhet, tog bort hvarje didaktisk bismak och gjorde prestationerna till verklig originell konst. Hvarje rörelse var medveten, behärskad, afmått, alltid säkert harmonierande med ackompanjements underliga rytm, hvilket växlade mellan högtidligt legato och konvulsiviskt darrande staccato. Och färgerna — såväl den dansande gestaltens som belysningens — voro så beskaffade, att de antingen betonade eller mildrade den antika stilens skärpa, men i hvarje fall förhindrade en enförmig verkan.

Åskådaren blef medveten om en egendomlig blandning af måleriskt mjuka och formalt hårda linier, af bekant och främmande, primitivt och kompliceradt, och omväxlingen mellan stelhet och rörelse gjorde intryck af något mystiskt, som stundom gränsade till det spöklika. Dessa danser väckte djupa tankar och gäfvoo sann konstnjutning; man kunde ej låta bli att grubbla öfver deras innersta idé och glömde inför dem dagens angelägenheter, de egna bekymren och tidens ve, kriget...

Forts. å sid. 283.

7. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.

SVERIGES ÅBOFÖRBUNDS KONGRESSDEPUTATION UPPVAKTAR KONUNGEN.

Kliche: Kem. A.-B. Bost. Sjöberg & Sjöström, Sthm.—Gbg.

Sveriges åboförbund har under förra veckan varit samlad till kongress i Stockholm. Densamma avslutades i onsdags med en uppvaktning för konungen, hvilken på det vänligaste tog emot deputationen. Han lofvade att göra hvad han kunde för åborna hvilka han förstod hade det svårt under bolagen, och den petition, som medfördes, lofvade han att öfverlämna till vederbörande statsråd. Konungen uppehöll sig en längre stund i slutet af uppvaktningen med hvar och en af deputationens medlemmar.

Till bilderna nedan.

Med hänsyn till de särskildt för mindre burgna, barnrika familjer så betungande höga skolningsprisen har lifsmedelsnämndens i Stockholm arbetsutskott för hemmen öppnat en kommunal skomakerverkstad, där de som så önska kunna under sakkunnig ledning få laga sina egna och sin familjs skodon. Verkstaden äger fullständig uppsättning af nya verktyg för 24 personer.

En liknande verkstad har på initiativ af handlanden Gustaf Mankell öppnats af föreningen Praktiska ungdomsklubben i Göteborg.

RIKSDAGENS ÖPPNANDE.

Årets riksdag, som är den 51:a under det nya representationskicket har samlats i hufvudstaden den 15 jan. De båda kamrarna sammanträdde kl. 11, hvarvid i Första kammaren ålderspresidenten greve Philip Klingspor hälsade kammaren välkommen, medan i Andra kammaren denna ofliga ceremoni utfördes af dess ålderspresident, herr Carl Persson i Stallerhult. Medan i det första talet framhölls den bekymmersamma tid, hvarunder riksmötet nu öppnades under

en fara, som äfven för vårt land blir större för hvar dag som kriget fortsätter, gafs i det andra talet en återblick på de gångna 50 riksdagsårens utveckling.

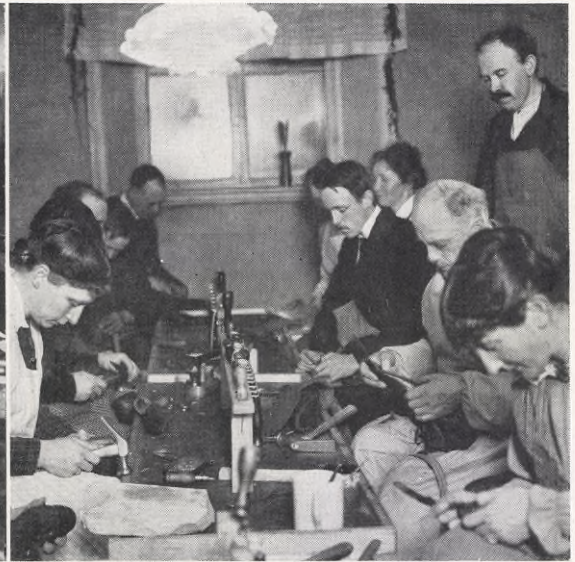
Sedan de olika partierna på samma dags afton konstituerat sig, ägde tisdagen den 16 riksdagens högtidliga öppnande rum. Kamrarnes ledamöter samlades kl. half 11 i riksdagshuset och tågde därefter med sina talmän i spetsen till Slottskyrkan, där gudstjänst förrättades af biskop Bergqvist. Efter gudstjänsten begåvo sig kamrarnes ledamöter till rikssalen. Här syntes på hofläktaren kronprinsessan, prinsarne Gustaf Adolf, Sigvard, Bertill, Lennart och Carl samt prinsessorna Ingeborg, Ingrid, Margareta, Märta och Astrid. Konungen inträdde företrädd af hoffunktionärer, pager och drabanter och i hans följe syntes främst kronprinsen, samt prinsarne Wilhelm, Carl och Eugen. Sedan konungen intagit tronen, åskade riksmarskalken Printzsköld ljud, hvarpå konungen uppläste trontalet, som denna gång i manande ord speg-

Foto. Ellqvist, Stockholm.

Kliche: Bost. Sjöberg & Sjöström.

STOCKHOLMS STADS LIFSMEDELSNÄMNDENS SKOMAKER-VERKSTAD.

7. 8 Da GÖTEBORGSFOTOGRAF.

Kliche: Bost. Sjöberg & Sjöström.

DEN AF PRAKTISKA UNDOMSKLUBBEN I GÖTEBORG ÖPPNADE SKOMAKERIKURSEN.

TILL RIKSDAGENS ÖPPNANDE.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.
 RIKSDAGENS FÖRSTA OCH ANDRA KAMMARE TAGA FRÅN RIKSDAGSHUSET TILL
 SLOTTSKYRKAN, FÖRETRÄDDA AF SINA TALMÄN. Öfverst t. h. F. K. företräd af
 vice talmannen, f. d. landshöfding A. Th. Odelberg; därunder A. K. och främst talmannen, lands-
 höfding Widén, och vice talmannen, herr Daniel Persson, Tällberg.
 Öfverst t. v.: LIFVAKTEN I SINA VACKRA BJÖRNSKINNSMÖSSOR.

lade allvarstiderna och uppmanade till hela folkets eniga sammanslutning kring konung och fosterland. Därpå uppläste statsministern utdrag ur berättelsen om hvad sig i riket tilldragit, hvarefter de båda talmännen frambyro kamrarnes vördnad och lyckönskningar inför tronen. Ceremonien avslutades med att finansministern till hvar och en af talmännen öfverlämnade ett exemplar af statsverkspropositionen.

HYLLNING FÖR PROFESSOR A. HÖGBOM TILL 60-ÅRS DAGEN.

Foto. Finn, Upsala.

Kliche: Bengt Sjöberg.

GEOLOGISKA SEKTIONEN AF NATURVETENSKAPLIGA STUDENTSÄLLSKAPET I UPSALA HYLLAR PROFESSOR HÖGBOM Å 60-ÅRS DAGEN DEN 13 JAN.
 Sittande: 1. Öfverdirektör Gavelin, Sthlm; 2. Prof. Gunnar Andersson, Sthlm; 3. Prof. Öhrvall, Upsala; 4. Prof. de Geer, Sthlm; 5. Brukspatron Otterborg, som skänkt 100 sockeraktier till sektionen hvaraf rätan skall användas till stipendier; 6. Prof. Hj. Sjögren, Sthlm; 7. PROF. HÖGBOM, UPSALA; 8. Prof. Schüek, Upsala; 9. Prof. Widman, Upsala; 10. Prof. Nordenskjöld, Göteborg; 11. Prof. P. Holmquist, Sthlm.
 Stående: 1. Statsgeologen von Post; 2. Prof. Hesselman, Sthlm; 3. Prof. Hamberg, Upsala; 4. Prof. Sernander, Upsala; 5. Förste bibliotekarie Hulth, Upsala; 6. Prof. P. Quensel, Sthlm. — Sittande på golfvet: Prof. C. Wiman, Upsala.

Naturvetenskapliga sällskapets i Upsala geologiska sektion anordnade den 13 jan. en fest för Prof. A. G. Högbom med anledning af hans kort förut inträffade 60-årsdag. Vid sektionens sammanträde på fysiologiska institutionen öfverlämnades till jubilaren af prof. Hj. Sjögren ett band af "Bulletin of the Geological Institution of the University of Upsala", tillägnadt prof. Högbom, som under en lång följd af år varit bulletinens redaktör. Ett tjugotal af vårt lands geologer hade med vetenskapliga afhandlingar bidragit till festskriften åt hvilken jämväl gifvits en dyrbar yttre utstyrel. — Brukspatron Otterborg öfverlämnade vid sammanträdet som en gård af tacksamhet mot prof. Högbom till geologiska sektionen en donation af 100 aktier i Svenska sockerfabriksaktiebolaget, hvaraf afkastningen skall användas till restipendier åt geologer.

Efter sammanträdet hyllades prof. Högbom vid en för honom på Gillet gifven bankett.

SYDSVENSKA GYMNASTIKINSTITUTETS SKIDLÖPNIGSKURS i Ludvika, afslutad den 14 jan.

Amatörfoto. S. Adrian, Örebro.

Kliche: Bengt Sjöberg.

FÖRENINGEN SVENSKA KONSTNÄRINNORS UTSTÄLLNING.

GRUPP AF KONSTNÄRINNOR: Sittande fr. v: Edith von Knaffl, österrikisk kommissarie; Ida von Schulzenheim, Fören Sv Konstnärinnors ordf.; Héléne Herslow, svenska afd, arrangör. — Stående fr. v.: Ida Thoresen, bildhuggarinna; Edith Fischerström, figurmålarinna; Gerda Nordling, svenska afd. ombud; Elisabeth Barnekow, Svenska K:s sekr.; Elsa Ström, marinmåla.

Liljewalchs konsthall på Djurgården öppnades den 20 januari för en större utställning. Utställare äro Svenska konstnärinnornas förening samt af dem inbjudna ett stort antal österrikiska kolleger samt några svenska. De sistnämnda äro tre, nämligen fru Sigrd

Grünewald, friherrinnan Malin Gyllenstierna och fru Münter-Kandivsky, alla, som man förstår, representerande de ultra modernaste riktningarne. Den mellersta af dem anses vara en af de främsta svenska representanterna för kubismen och den sistnämnda

är hustru till den berömde kubisten Kandinsky. För öfrigt är på den vidtomfattande men något ojämna utställningen alla skolor, riktningar och åldrar företrädda.

H. & D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.
ANNA NORDGREN: "I skogen" (Minnesutställning.)

Herr Sigurd Westberg, en bokförlagsfirmas nye "litterära chef", presenteras i hufvudstadspressen såsom "bekant från sin insats vid skapandet af Hvar 8 Dag." — Omnämmandet i detta sammanhang innebär en, sannolikt oafsiktlig, hönndör åt vår tidning, men icke desto mindre böra vi i sanningens intresse meddela att uppgiften är osann: hr Westberg har alls intet haft med "skapandet" af H. 8. D. att göra. Han anställdes såsom redaktionssekreterare i juni 1907 — då H. 8. D. var på sitt 8:de år och redan ganska välskapad — och slutade i juni 1911, således för 6 år sedan. Hans arbete var värdt erkännande ehuru fullkomligt osjälfständigt och underordnad den redaktionella ledningen.

Göteborg, jan. 1917.

Redaktionen.

H. & D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliche: Bond Si' reserparen.

EDITH VON KNAFFL-GRANSTRÖM.
Studie.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF

NYFÖRVÄRF TILL STATENS HISTORISKA MUSEUM:
 ARMRING AF GULD FRÅN VIKINGATIDEN, väg. 300 gram och
 funnen under plöjning vid Stenstorp.

Kliche: *Blond SJ/versparre.*

KYRKKLOCKA
 funnen i en åker i Roslager.

Bland de vid Vitterhets-, Historie- och Antikvitetsakademiens senaste sammanträde anmälda nyförvärven till Statens historiska museum märkas särskildt en präktig *armring* af guld från vikingatiden, anträffad i närheten af Stenstorp station i Västergötland, samt en *ringklocka* af utomordentligt äldrig typ, funnen i jorden i närheten af Söderbykarls kyrka i Uppland. Båda fynden hafva gjorts under höstplöjningsarbetet. Ringen har en vikt af 300 gram och ett guldvärde af omkr. 700 kr. Kyrkklockan anses härstamma från den tidigare medeltiden.

Forts. fr. sid. 278.

Bifallet var efter hvarje nummer entusiastiskt. Man hyllade konstnärinnan med en rik blomsterskörd.

Under den längsta pausen gick Alice enligt aftal bort till scendörren och lät en väntande tjänsteande föra sig uppför trappan till Selka Devasi's klädloge. Het och upplivad satt danserskan på en koffert i det iskalla rummet och förstärkte med en tinktur naglarnas förgyllning, först på fötterna och sedan på händerna. Rundt omkring härskade oordning; de härliga buketterna lågo vårdslöst sammanrafsade i ett hörn. Alice röjde af en stol och slog sig ned.

På nära håll hade den underliga "tatueringen" och de groft utförda klädespersedlarna en rent af grotesk verkan. Men Alice var alltför gripen af väninnans talang och glad öfver hennes framgång för att låta sig desillusioneras. Hon instämde genast i det lätta pratet. Ett sammanträffande gjordes upp för nästa dag, ty efter föreställningen hade danserskan redan antagit en inbjudan till supé.

— Eller — lät oss tänka efter — kunde du ej komma med i kväll? Hon reste sig upp och började kläda om sig snabbt och skickligt.

— Du känner kanske den herrn, som inviterat mig, det tycks vara en professor här i staden. Han befinner sig bland åskådarna och har väl fattat eld. Du förstår, sådant händer ofta — det hör till yrket! Se här! Detta sände han upp under första pausen tillika med de förtjusande orkidéerna i glaset där borta.

Hon slängde ett visitkort till Alice och sysslade ifrigt framför spegeln.

Den arma Alice visste sedan aldrig hur det varit henne möjligt att behärska sig inför väninnan. Med darrande händer tog hon upp kortet och såg, att det verkliga var *hans* — Fischers; långsamt läste hon de ord, som *hans* hand otvivelaktigt skrifvit — "hänförd... önskan att göra bekantskap... supera tillsammans... ett par glada vänner..."; småningom fattade hon innebörden i dessa hastigt nedkastade rader. De få ögonblicken tycktes henne årslånga, och rummets köld hade plötsligt förvandlats i tropisk hetta.

Hon hörde väninnans prat och skratt utan att förstå det, svarade också och inflickade ett ord då och då, men kände hela tiden en obetvinglig längtan efter ensamhet.

En gäll ringning ljöd. Danserskan stod färdig att beträda scenen och tog hastigt afsked.

När Alice kom ned i salen, var den redan mörk, och ridån gick upp. Hon ville ej störa genom att tränga fram till sin plats, utan ämnade sakta smygga sig ut. Då blef hon plötsligt stående i gången, fascinerad af ett ansikte bland åskådarna, hvilket skarpt belystes af ljusreflexen från scenen. Det var Fischers drag. Men med hvilket uttryck! Sempel sensationslystnad, begär, ja otvivelaktigt en viss själens råhet, icke endast oförståelse och brist på konstnärlig uppfattning. Så kunde alltså äfven äkta konst verka! Det hade Alice aldrig ansett för möjligt. Hon förstod, att här en människas innersta omedvetet blotades inför hennes ögon, att en mask tagits af...

Med en rysning vände hon sig om och såg upp på scenen.

Selka Devasi uppträdde nu som siamesisk danserska och stod högt uppe på en piedestal, lik en imponerande gudabild. Vid hennes fötter slogo flammorna upp från massor af brinnande ljus. Alice kände igen den underbara dräkten af svart chiffon, beströdd med otydbara silfverfigurer. Den hade ju konstnärinnan iklädt sig därinne, där det först var så kallt och sedan så glödande hett...

Musiken spelade en gammal monoton indisk melodi, mycket bisarr och med klingande klockspel. I öfverensstämmelse därmed bar danserskan på hufvudet en silfverhjälm, fullsatt med små bjällror af silfver. Hon rörde sig knappast, spärrade endast graciöst ut fingrarna och sträckte sig uppåt på täspetsarna, så att raderna af bjällror kring armleder och fotknölar pinglade. Emellanåt gick en darning genom hela hennes gestalt. Ja, hon var skön och förtrollande...

Alice hade sett nog och aflägsnade sig tyst.

Under den natt, som följde, fattade hon sitt beslut och handlade genast. Tidigt nästa morgon lade hon själf två bref på posten. Det ena meddelade i kortet professor Fischer, att hon måste afböja hans smickrande anbud. I det andra förklarade hon sig villig att tillträda platsen som värdinna vid sanatoriets afdelning för nervsjuka.

1. DEN BERÖMDE FRAN-
SKE FLYGAREN LÖJT-
NANT GUYNEMER (X)
tilldelad Aero Club de Fran-
ce's stora guldmedalj. Vid
hans sida ge erml Balloud.
2. SULTÄNEN AF ZAN-
ZIBAR efter sin första flyg-
tur i ett engelskt aeroplan.
3. EN HUSBÅT ombord å
hvilken general Joffre lär
skola hvila ut under en längre
tid o. med hvilken han här-
under ämnar befara landets
foder och kanaler.

I SALONIKI: General Sarra l (X) och grekiska generaler hälsa grekiska trupper. — Efter fotografi.

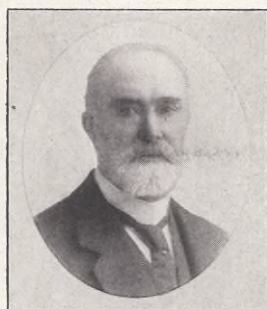
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

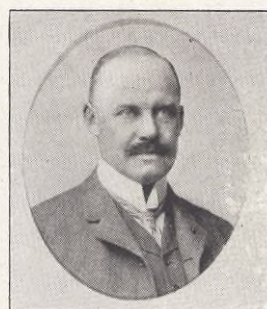
A. ÅGREN.
Fru. — Trollhättan.
80 år 24 Jan.*

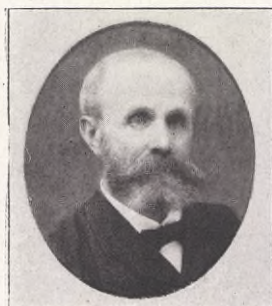
S. F. R. P. CEDERSCHIÖLD.
Generaltulldirektör. — Stockholm.
70 år 28 Jan.*

B. K. J. LANGENSKIÖLD.
Friherre. F. d. Bankofullm. —
Stockholm. 60 år 26 Jan.*

J. G. BECK-FRIIS.
Friherre. Statsråd. — Stock-
holm. 55 år 25 Jan.*

T. C. C. AF BILLBERGH.
Rektor. — Vesterås.
75 år 12 Jan.*

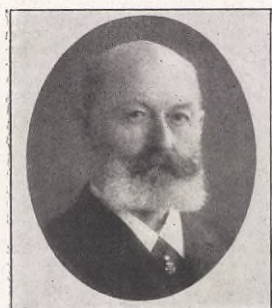
C. R. SUNDE-L.
Kontr.-prost — Folksk.-insp
Ö. Eneby — 60 år 21 Jan.

P. V. OLSSON.
Regementspastor. — Kalmar.
55 år 29 Jan.*

J. WESTMAN
Rektor. — Nyköping
50 år 26 Jan.*

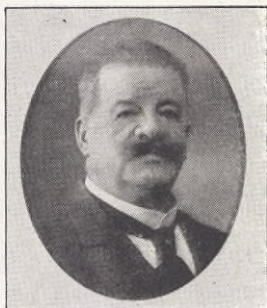
M. F. von KRUSENSTJERNA.
F. d. Navig.-skoleförestånd. —
Stockholm. — 70 år 17 Jan.*

J. A. BURÉN
Bruksägare. — Grytgöl.
70 år 14 Jan.*

K. F. R. LINDERSTAM.
F. d. Stationsinspektör. — Karl-
stad. — 60 år 13 Jan.*

F. C. CEDERSTRÖM.
Friherre. Stationsinspektör
Nyköping. — 60 år 11 Jan.*

C. ROSENGRÉN.
Grusshandlande. — Stockholm,
60 år 14 Jan.*

H. ERDTMAN
Förste Fartygsinspektör.
Stockholm. — 50 år 12 Jan.*

G. LÖTHMAN.
Bokhandlare. — Stockholm.
50 år 13 Dec.*

A. HEDBERG.
Direktör. — Göteborg.
50 år 30 Jan.*

* Data å nästa sida.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

O. J. F. MEYER.
Konstgjutare. — Stockholm.
6 år 24 Jan.*

E. HOLZHAUSEN IDSTRÖM.
Fru. Författarinna. — Göteborg.
60 år 16 Jan.*

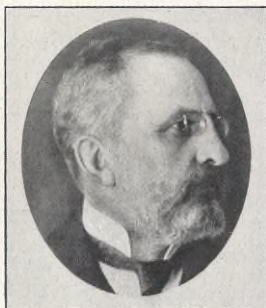
N. G. SWEDLUND.
Major. — Gefle.
50 år 10 Jan.*

A. J. G. WAHLSTEDT.
Fältläkare. — Stockholm.
50 år 11 Jan.*

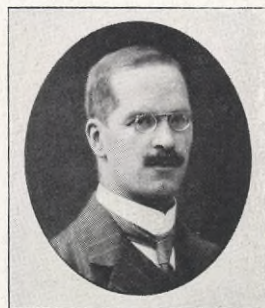
J. KJELLIN †.
F. d. Folkskoleinspektör. —
Östersund. — F. 36. † 8 Jan *

H. BILLING †.
Justitieråd. — Stockholm.
F. 49. † 12 Jan *

C. E. GREEN †.
Grosshandlande. — Stockholm.
F. 62. † 5 Jan.

C. G. EDELSTAM †.
Registr. i Riksark. — Stockholm.
F. 69. † 2 Jan.

AMANDA ÄGREN f. Wallström. Dotter. t. slussbyggmästaren o. direktören P. Wallström samt enka efter dir. H. Ägren v. Vargöns a.-b. En af de få öfverlevande som närvar v. kanalinvigningen i Trollhättan 1844 och som vid den stora invigningen der sistn. nov. blef föremål f. stor uppmärksamhet.

STAFFAN CEDERSCHIÖLD. Stud. 64, hofr.-ex. 71; aman. i Civildep. 74, i Kommerskoll. 77, t. kommerseråd 82, kommerseråd o. byråchef 91; svensk o. norsk gen. konsul i Köpenhamn 93; generalulldirektör sedan 98. På sin tid sekr. h. riksdagens revis. Led. af differentialtullkomm. 86, ordf. i frilångs- o. frilångskomm. 94—95, ordf. i hand- o. sjöf.-komm. 98—1900, ordf. i komm. f. gransk. af tullv. stater 99—12. Led. af Riksd. A. K. 88—90, led. af bevilln.-utsk., kansldep. Kammarherre 76. Komm. m. st. k. N. O.

KARL LANGENSKIÖLD. F. i Helsingfors, fil. mag. der 77, jur. dr 86, bankdir. i Viborg 90, svensk medborg. 95. Verkst. dir. v. Skand. kred.-a.-b. kontor i Stockholm 92—01. Föрге deputerad i Riksbanken 01—12. Led. af försvarskomm. 07, ordf. Nationalekonom. fören. Led. af Vet.-akad. Led. af Riksd. F. K. Biografi o. helsidesport. arg. XII:4.

JOHAN BECK-FRIIS. Ulijn. v. Lf. g. h. 82, ryttm. 98, i res. 99—08. Kammarherre h. Drottningen 99. Godsegare i Upland o. Östergötl. Led. af Riksd. F. K. 04, led. af komm. f. jernv. o. postv. löneregl. 06—09, af försvarsberedn. 11—14; sedan sistn. ar statsråd o. chef f. Jordbr.-dep. Led. af Riddarh. dir. led. af Landtr.-akad. Ordf. i styr. f. Östra centralbanan. Biografi o. helsidesport. arg. XV:42.

THURE AF BILLBERGH. Stud. 61, fil. dr 72, aman. o. lär. i Upsala 68—72; lektor v. Vesterås allm. lärov. 72—07; rektor v. Vesterås h. elem.-lärov. f. fl. sedan 88. Stadsfullm. 78—12; chefsens f. Just.-dep. pressomb. sedan 1900, v. ordf. i styr. f. Centralslöjd- o. tekn. skolan 82—16; led. af skolråd o. folkskolestyr. 90—12; länsstyr. inspekt. af sparbankerna i länet sedan 1900.

VALERIUS OLSSON. Stud. 81, prestv. 85, komm. 91, reg.-pastor v. Kalmar reg. sedan 03; förestånd. i Fröbergsska uppfostr.-anst. i Kalmar sedan 95, syssloman v. Kalmar domkyrka sedan 10. Stadsfullm. sedan 01, styr. ordf. i Tekn. yrkesskolan, S. Kalmar läns arbetsförmiddl. v. ordf. i styr. f. folkskolesty. o. folkskolestyr.; styr.-ordf. i länets föreläs. förb., stadens föreläs.-inst. Landstingsm. sedan 12; led. Riksd. F. K. sedan sistn. år.

JONAS WESTMAN. Stud. 87, fil. dr. 97, doc. i meteorol. i Upsala 98, ass. v. Met. centr.-anst. i Stockholm 93—90, 102—05; meteorolog i Sv. gradmät.-exp. t. Spetsbergen 99—1900, lektor i mat. o. fys. i Nyköping 04, rektor der sedan 14. Stadsfullm. 10, styr.-ordf. i utskänkn.-bol.; v. ordf. i folkskolestyr. 11—14, förestånd. f. stadens tekn. yrkesskola sedan 10. Utg. ett flertal afhandl. i meteorologi o. hydrografi.

FREDRIK VON KRUSENSTJERNA. Ulijn. v. Flott. 67, afg. ex. fr. Marieberg 72, löjtn. 75, förestånd. i Navig.-skol. i Strömstad 81, i Stockholm 89—12. På sin tid stadsfullm. m. m. i Strömstad. På 70-talet lärare i eng. spr. at. dav. kronprins Gustaf o. at prins Oscar jemväl i navig. o. trigonometri.

ADOLF BUREN. Öfvertog efter afsl. studier v. högre bergsskolan i Falun och v. jernbruk i arf Grytgöls bruksegendom m. u. 70. Ordf. i komm.-st. 02, led. af skolråd m. m.; tidigare ordf. i komm.-nmd. Landstingsman.

RUSTAN LINDERSTAM. Elev v. Stat. jernv. 74, stat.-skr. o. tel.-ing. i Karlstad t. 07; sistn. ar insp. i Tereboda t. 14 då han tog afsk. o. återflyttade t. Karlstad. Utöfvade under åren 75—03 en omfattande elektrotekn. verksamhet i Verm. o. angränsande landskap o. utförde anlägg. af brandtel. belysn.-install. o. slutt. telefon; telefoning. i Karlstad 84—1900 o. byggde större delen af Verm. o. Dalslands telefontät. Stadskamrer i Karlstad 14—16; nu ordf. i lfsmed.-nmd.

FERDINAND CEDERSTRÖM. Elev v. Stockholms centralstat. 76; stat.-skr. 78, stat.-insp. i Kilsno 05, v. Nyköping 16.

CARL ROSENGRÉN. Stud. 76, deleg. i firman Lars Montén i Stockholm sedan 78. Stadsfullm. 04—10. På sin tid suppl. o. led. af drätselndm. andra adf., led. af hand- o. sjöf.-nmd. Led. af rådstv. ordf. i styr. f. slakthus- o. saluhall, led. af borgersk. 50 å. samt af dir. f. borgersk. gubbbus.

HERMAN ERDTMAN. Efter afsl. skolutider anst. v. Motala verkstad, derefter omfattande verkstadspraktik i in- o. utland. F. verkmäst. v. Södra varvet i Stockholm 94, senare v. Flott. varf o. slutt. verkstadschef v. Kockums varfs anlägg. i Malmö. Sedan 15 förste fartyginspektör i Stockholms distr. v. den nyinrätt. Stat. fartyginspektion.

GUSTAF LÖTHMAN. Inneh. af f. d. Gimbergs bokhandel i Stockholm.

AUGUST HEDBERG. Ing. 87 i firman P. Ericsson & Co, Göteborg, den bekanta fabr. f. persienner o. markiser m. m. o. numera den största i sin branche i Skand. V. ombildn. t. a.-b. 11, dess verkst. dir. V. ordf. i pens.-nmd.

OTTO MEYER. Stud. v. Konstakad. o. Slöjds i Stockholm, prakt. v. utl. konstgjuterier samt etabl. eget konstgjuteri i Stockholm 74, från hvilket utgått ett flertal af våra mest betydande statyer och konstverk f. offentliga platser m. m. i vårt land.

ELLEN IDSTRÖM, f. Holzhausen. Författarinna. Utgifvit från trycket uppmärksammade novellsamlingar och romaner, bland hvilka märkas "Kvinnor", "Vinddrifna", "Det suveräna hjärtat", "Mademoiselle Blanche", "Thorild och Louise" m. fl. Intager därjämte en bemärkt ställning inom den svenska kvinnorörelsen. Initiativtag. t. bild. af Göteborgsfören. f. kvinnans politiska rösträtt, dess kassaförvaltare 02—09; grund. fören. Örgryte skollofskoler o. var dess ordf. 04—09. Nu bosatt i Askim, nära Göteborg.

GUSTAF SWEDLUND. Ulijn v. Hets. reg. 89, major 16; gym.-dir.-ex. 94, gym.-lär. v. Gefle lärov. sedan sistn. år. Stadsfullm. 06—16, led. af drätselkamm. o. belysn.-styr. sedan 09. Sedan 02 k. mts. omb. i länets skytteförb. — Ordf. o. verkst. dir. i byggn.-a.-b. Gevalia, ordf. i Gefle fastigh.-egarefören., v. ordf. i Sv. fastigh.-egareförb. Ordf. o. verkst. dir. i hypoteksfören.

AXEL WAHLSTEDT. Stud. 85, fil. lic. 98, asst. h. rättskemisten 99—09, sedan sistn. år assist. v. Statsmedic.-anst. rättskem. adf. Bat.-läh. v. Gotl. inf.-reg. o. art.-kar 99—1900, v. Västm. reg. 1900—02, sedan sistn. ar v. Fälttelegr.-kären; adj. h. öfverfältläkaren 02—07.

J. KJELLIN †. Folkskollärare. org. o. kant.-ex. 57, lärare 58, folkskolinsp. i Jämt. län 77—04. Mångårig stadsfullm. i Östersund. På sin tid komm.-st. ordf. i Enånger, landstingsm. i Gefle län m. m. Ordf. i seminar.-styr. i Östersund. Var bekant f. sin tillverkn. af fioler.

HERMAN BILLING †. Stud. 68, fil. kand. 72, jur. kand. 75, v. hfd. 77, tigg. i embetsverk i Stockholm, utskottssek. h. kyrkomötet o. riksdagen samt förordn. 85 att biträda nya lagberedn. v. revision af strafflagen o. 88 t. medlem af komm. f. utarbet. af lagsförslag ang. bolags o. föreningar. Led. af Skand. checklagskomm. 96. Led. af styr. f. Stockholm ensk. bank 89—97. Rådman i Stockholm 91, led. af nya Lagberedn. s. a., af Lagbyrå 91. Justitieråd 97. Jur. hedersdr. i Lund 1900. Komm.-m. st. k. N. O.

Olyckan vid Nidingarnes tyrlplats.

Till denna insamling har från "H. F." inkommit ytterligare 5 kr. hvilka öfverförts till hufvudlistan. Se närmast föreg. nr.

Efter fotografering

Kliche: Kem. A.-B. Ernst Siltersparre, Söhm-Gloj.

FRAN DET OCKUPERADE TYSKA OSTAFRIKA. General Smuts inspekterar engelska trupper i Mbuyuni. Generalen skall såsom delegerad för boerregeringen delta i den blifvande stora all-britiska krigskonferensen i London

VÄRLDSKRIGET.

Onekligen började fredssignalerna försvinna allt mer och intresset under tredje januariveckan rikta sig mot de kommande krigshändelser, hvarom enstaka tecken ge mer eller mindre klara antydningar. Efter de sista veckornas relativa stillestånd på alla fronter undantagandes Rumänien, förefaller det mer än troligt, att aktiviteten åter skall blossa upp till sina förra dimensioner, vare sig det blir på väst- eller östfronten, som början göres och vare sig offensiven skall utgå från ententens eller centralmakternas sida.

Den schweiziska arméns partiella mobilisering sättes i samband med väntade stora krigshändelser på västfrontens södra sektion. Man skulle i Schweiz vara underättad om, att Hindenburg innan våren ämnade gå till offensiv på detta afsnitt; tvärtom måler ett annat rykte, att fransmännen hade i sikte ett angrepp i stor stil ned mot schweiziska gränsen.

På den engelska fronten började en ökad aktivitet ge sig till känna redan den 15 d:s, då patrullstrider af det slag, som bruka förbereda större anfall, förekommo öster om Loos och norr om Ancre. Engelsmännen vunno några smärre terrängstycken. Den 17 gjorde engelska trupper en större framstöt vid Serres. På franska fronten var artilleriet verksamt i Vogeserna, Lothringens, vid Soissons och annorstädes; inga infanteristrider rapporterades.

Ryssarne, som nyligen insatte en stöt i Rigatrakten, valde under denna vecka en angreppspunkt längre söder ut på prins Leopolds front, söder om Smorgon. Måhända mera anmärkningsvärdt är det motstånd som ryssarne började prestera på Moldaufrontens olika delar. Enligt tyska rapporten af 18 d:s gjorde stora ryska styrkor ett anfall söder om Oituz-vägen, hvilket häjdades; enligt en samtidig rysk rapport skulle tyska anfall mot höjderna vid Oituzfloden ha häjdats. Vidare skulle rumänerna, hvilkas reorganisation bakom de ryska linierna antagligen ännu icke genomförts, ha afvisat tyska anfall vid floden Casinu och sv. om

Pralea haft en liten framgång. En liknande lokal vinst antecknade tyskarne mellan Susita- och Putna-dalarna.

På öfriga fronter rådde stabilare förhållanden, och inga strider rapporterades. I Macedonien har Sarraïl måst dela sin uppmärksamhet mellan motståndaren i norr och den befarade grekiska revolten i flanken och ryggen. Sedan Grekland fallit till föga och trupp-förflyttningarne till Peloponnesos kommit i full gång har en åtminstone skenbart lugnare situation inträdd på Salonikifronten. Om Mackensen eller Falkenhayn skall sätta sina trupper i marsch mot detta håll, vet man fortfarande lika litet. Ententemakterna ha i hvarje fall tagit sitt parti och bestämt sig för att stanna.

I Mesopotamien pågår sedan någon tid en ny engelsk offensiv mot Kut el Amara, hvars resultat hittills varit skäligt små.

F. ryske utrikesministern Sassonoff har blifvit ambassadör i London efter aflidne Benckendorff. För öfrigt har Ryssland åter fått en ny krigsminister i general Beliajev. Den nya ryska regeringens vanskligheter belyses af en kejsarlig ukas, som uppskjuter dumans och riksrådets funktioner till den 27 februari.

En anonym tysk kaparekryssare har åter låtit tala om sig. Den har på kort tid sänkt sju eng. fartyg i Atlanten. Besättningarna, 470 man, infördes till Swinemünde.

Till bild å sid. 282.

Ryske ambassadören i London, greve Benckendorff har i dagarna aflidit. Den bortgångne, som var född i Berlin 1849, inträdde år 1869 på den diplomatiska banan som rysk attaché i Rom samt innehade åren 1897—1903 befattningen som rysk minister i Köpenhamn. Sedan sistnämnda år beklädde han ryska ambassadörsposten i London och anses i väsentlig mån hafva bidragit till närmandet mellan Ryssland och England.

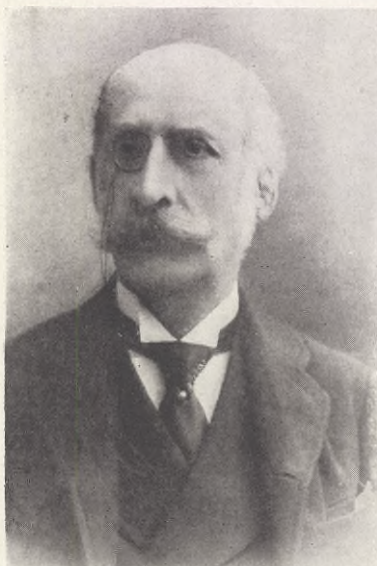
Enligt försludande har förutvarande ryske utrikesministern Sassonoff utnämnts till Rysslands ambassadör i London efter Benckendorff. Meddelandet härom har hälsats med liflig tillfredsställelse af den engelska pressen, hvilken i utnämningen ser en garanti för bevarandet af det goda förhållandet mellan Ryssland och England.

Sassonoff, som tidigare under åtta år tillhört ryska ambassaden i London, tog under sin utrikesministertid initiativet till ett ryskt närmande till England.

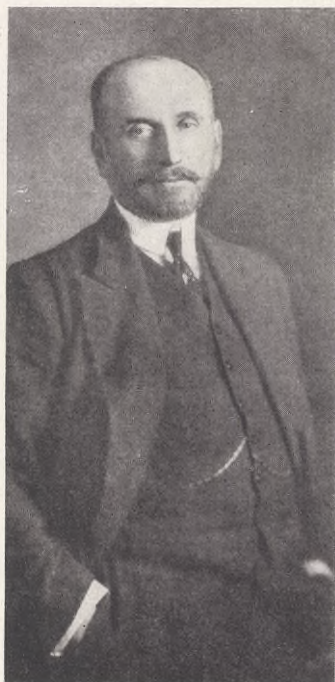

STORPOLITISKA PORTRÄTT FÖR DAGEN.

RYSKA AMBASSADÖRSKIFTET I LONDON:

GRAFVE A. BENCKENDORFF
sedan 1903 rysk minister i London, i dagarna afliden. Text å sid. 287.

S. D. SASSONOFF.
Ny rysk minister i London.

HANS VON BLEICHRÖDER.
Äldste chefen för den världsberömda bankfirman i Berlin. Nyligen afliden vid 64 års ålder.

INNEHÅLL:

Riksdagsman Knut Tengdahl (biografi och helsidesporträtt). — Riksdagens öppnande. — Professor A. G. Högbom 50 år. — Svenska konstnärinnors utställning i Stockholm. — Storpolitiska porträtt för dagen. — Världskriget. — Veckans portr.-galleri. — "Dans". Berättelse af Beatrice Zade.

Chefen för den kända stora tyska bankfirman S. Bleichröder Hans von Bleichröder har aflidit i Berlin 64 år gammal. Den bortgångne, som var son till den bekante framstående bankiren Gerson Bleichröder, fortsatte dennes verksamhet och åtnjöt anseende som en synnerligen framstående finansman.

FURST WILHELM AF HOHENZOLLERN (x), broder till kung Ferdinand af Rumänien, deltagar i striden mot detta land. Polen togs då fursten anländer till Predeal på rumänisk mark.

Efter fotografi af *den ryske krigskorrespondenten*
EXC. ENVER PASCHA OCH GENERAL WINKLER vid Macedoniska fronten.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historletter gäller oöfverligt förbud.